

Estra í Gøtu 50 ár á baki

PRENTSMIÐJUEIGARIN VAR KUNSTNARI OG STJÓRI

**MONG FØROYSK LISTAFÓLK
HAVA NOTIÐ GOTT AV, AT
STIG G. RASMUSSEN HEVÐI
SO STÓRAN ALSK TIL LIST**

Árni Gregersen

Hann var tónleikari um ein háls, men hann hevði eisini ein serligan alk til føroyska list.

Stig G. Rasmussen var, umframt at vera prentari, eisini mentamaður burturav. Hann spældi í mong ár í kenda orkestrinum Gággan í Havn, umframt at hann spældi til dans – bæði í Reykjavík og í Keypmannahavn.

Hann skrivaði eisini. Millum annað var tað Stig G. Rasmussen sum týddi bókina Pinoccio til føroyskt

Undir krígunum var hann eisini blaðstjóri á mentunnartíðarritinum Aldan, sum kom út 19 ferðir. Aldan var eitt tíðarrit, sum gav ungum yrkjarum og rithøvndum høvi at sleppa fram- at og fáa síni verk almannakunngjörd.

Alskurin til føroyska list lá djúpt og longu tá ið spírin var lagdur til prentsmiðjuna Estra, var hugsað um, at listafólkini skuldu meira fram í ljósið.

Frá 1954 til 1969 var Nonnegaard-Pedersen stjóri í Føroya Banka. Hann hevði eins og Stig G. Rasmussen stóran alk til føroyska list.

Felags áhugamálini millum prentsmiðjusstjóran og bankastjóran gagnaði skjótt føroyskum listafólkum.

Teir prentlutir, sum bankin tá beinleiðis ella óbeinleiðs lat gera, vóru ofta skryðddir við føroysku listaverkum.

Tá ið ársroknskapirnir vóru gjørdir, vóru altíð myndir, gjørdar av føroyskum listafólkum, brúktar – og tá ið Stig G. Rasmussen gjørdi blaðlýsingar fyri peningastovnarnar, so brúkti hann eisini føroysk listafólk.

TELEGRAM

Samanrenningin millum Stig G. Rasmussen og Nonnegaard-Petersen fekk í nógv ár

Ása og Stig G. Rasmussen byrjaðu fyrítøkuna Estra, men tey noyddust at gevast í áttati-árunum vegna sjúku

positiva ávirkan á lívið millum listafólk. Stig G. Rasmussen var grundleggjandi hugsjónarmaður á nógvum økjum. Hetta kom millum annað til sjóndar, tá ið Telefonverk Føroya Løgtings skuldi gera nýggjar blankettir til telegram.

Telegram var tátíðarinnar sms og var sent til fólk, tá ið brúdleyp, føðingardagar o.a. vóru. Heta var ein heilsan, sum var send gjøgnum Telefonverkið, sum so var borið út á einum skreytblaði til móttakaran.

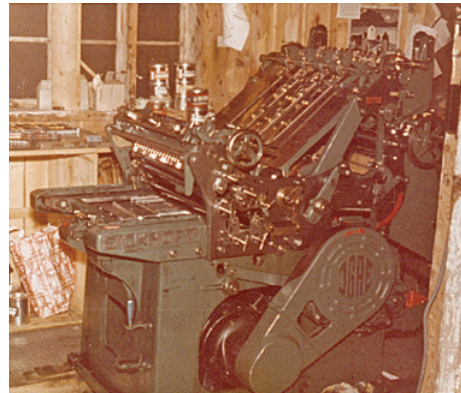
Hesi skreytbløð vóru gomul. Tá ið nýggi skuldu gerast koma Estra inn í myndina. Hetta var ein megastórur ordri eftir tátíðar máti, men tað stuttliga var, at tað eydnaðist Stig G. Rasmussen at fáa Telefonverkið at brúka føroysk myndlistaverk at prýða skreytbløðini við.

Søgan um reseptkonvoluttarnar hjá Tjaldurs Apoteki er eisini serlig. Teir konvoluttarnar fekk Estra eisini gjørt.

AÐRAR SKREYTBØKUR

Tá ið Estrsa hevði ment seg nakað og hevði fingið fleiri maskinur, so vóru málini eisini sett hægri.

Fyrsta stóra bókin við list, var Skitsur og tekningar eftir Ingálvi av Reyni. Millum fak-

Edickhoff-maskinan var tann fyrsta prentmaskinan í Gøtu og er í veruleikanum grundarsteinurin undir fyrítøkuni

fólk verður hendan bókin nevnd eitt prent-tekniskt listaverk. Bókin kom út nummererað í 500 eintøkum og er stutt sagt ikki til at fáa fatur á í dag.

Eitt annað stórverk var Seyðabrævið frá 1298. Hetta er fyrsta kenda føroyska bókin. Seyðabrævið var endurprentað í samstarvi við Bianco Luno, sum vegleiddi Estra í framleiðsluni.

Eitt annað stórverk er bókin Bátar og Fólk við tekningum eftir Fridtjof Joensen. Bókin vísir menningina av føroyska bátinum fram til hekkutrolararnar. Hans Thomsen átti tekstin.

Eisini bókin um Havnar kirkju verður mett sum eitt stórverk á prentøkinum.

HUGSKOT OG LÝSINGAR EIN PARTUR AV ARBEIÐNUM

**UMFRAMT PRENT HEVUR ESTRA ALTÍÐ TIKIÐ SÆR AV AT
GERA LÝSINGAR, KOMA VIÐ HUGSKOTUM OG SKIPA FYRI**

Estra Vasti arbeidir í dag allan vegin runt á grafiska økinum. Vasti-parturin tekur sær av at gera lýsingar í dag, men tað var fyrr eisini ein av grundarsteinunum undir Estra.

Stig G. Rasmussen byrjaði longu frá fyrsta árinum á Estra at gera lýsingar fyri føroysku fyrítøkurnar. Hann hevði áður fingist við slíkt, men tók tað av álvara uppáftur, tá ið hann byrjaði egna fyrítøku.

Fyrstu árin var tað serliga fyri Føroya Banbka at hann gjørdi lýsingarherferðir av serligum slag.

Millum annað var ein stór spurnarkapping við loftmyndum av Føroyum, sum setti dám á bløðini í nógv mánaðir.

Eisini fekk hann nógv føroyskar fyrítøkur at gera sær egin búmerkir. Hann fekk føroysk listafólk at gera búmerkini, m.a. Ingálv av Reyni, Janus Kamban, Óla Petersen og Frits Johannesen.

Í dag heldur hesin parturin av virkseminum fram í Vasti.

ROKNING FYRI HUGSKOT

Tað var ikki serliga vanligt fyrr at senda rokningar fyri hugskot – ella fyri eina idé.

Men tað gjørdi Stig G. Rasmussen. Hann virdi í stóran mun longu tá tað, sum stórar fyrítøkur í landinum í dag liva av.

Ein stuttlig hending var, tá ið Skipafelagið Føroyar lat upp ein timburhandil í Fuglafirði – Fuglafjarðar Timburhandil.

Fyrítøkan skuldi hava eina telegramadressu, sum tað tá kallaðist.

Oddur Niclassen vendi sær til Stig G. Rasmussen og bað hann koma við einum uppskoti. Svárið kom beinanvegin: Fuglatimbur.

Oddur Niclassen var væl nøgdur, eisini tá ið hann tveir dagar seinni fekk eitt bræv við einari rokning:

Rokning fyri hugskotið Fuglatimbur: 50 krónur.

Hetta er helst fyrsta rokningin í Føroyum fyri hugskot.

Í hesum gamla pakkhúsinum – Úti á Lofti – byrjaði Estra 1. Maí 1985